

alimara

REVISTA DE TREBALL SOCIAL

NÚMERO 41 / SEGONA ÈPOCA / JUNY DE 1998

**Consell Insular
de Mallorca**

Núm 41

Segona Època, juny de 1998

Edita: Consell Insular de Mallorca
Redacció: Servei d'Acció Social i Sanitat
General Riera, 67
07010 Palma
Tel.: 971 76 07 62
Fax: 971 76 19 52

Portada: **Bernat Crespi**

Maquetació
i impressió: Gràfiques Son Espanyolet

Dipòsit Legal: PM - 128 - 1987

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

PROGRAMES D'INTERVENCIÓ EN EL SERVEI D'ACOLLIMENT I PROMOCIÓ SOCIOLABORAL

Pilar Muñoz Segura
Directora del S.A.P.S.

1.- INTRODUCCIÓ

El Pla Estratègic d'Acció Social de l'Ajuntament de Palma planteja com a finalitat "*aconseguir la integració social de les persones/famílies en situació de dificultat, desigualtat o exclusió social*" i una sèrie d'actuacions que permetin:

- La no cronificació dels usuaris amb la màxima rendibilitat de recursos i col·laboració de xarxes no institucionals, tot incidint en el procés de millora.
- Treballar formes d'abordatge que sintonitzin amb les noves formes de marginació i el context de crisi econòmica i de recursos.
- Treballar sobre la complementació entre serveis especialitzats d'acolliment i la resta de sistemes de serveis socials en la línia que els usuaris amb diferents problemàtiques puguin ser atesos de manera específica i sense duplicitats.

Segons els objectius plantejats en aquest Pla Estratègic d'Acció Social, el Servei d'Acolliment i Promoció Sociolaboral (SAPS) ha de donar resposta d'atenció social, acollint-les temporalment, a persones o parelles majors de 18 anys que per circumstàncies diverses es troben sense llar tot esperant millors condicions per normalitzar la seva situació. També ho ha de fer, tot oferint-los un lloc per dormir i un suport especial, amb aquelles persones que es troben mancats de vincles familiars o amistats que els ajudin a evitar la situació de marginació i exclusió.

Els dos grans àmbits d'intervenció del Servei són, per tant, l'allotjament (prestacions d'allotjament i convivència) i la promoció (social i laboral).

Aquests àmbits es basen, el primer, en la utilització directa d'un recurs residencial i el segon en la mobilització dels recursos personals dels allotjats i en la coordinació i el seguiment dels diversos recursos que ja existeixen a Ciutat.

Les línies generals que marquen aquesta intervenció són:

- 1 La informació i orientació; ajut i assessorament a les persones que arribin al Servei.
- 2 Diagnòstic de situacions d'urgència social i/o la possibilitat d'integrar la persona en els projectes de Promoció que s'orientin cap a l'augment de la qualitat de vida dels usuaris.
- 3 Allotjament i convivència per a les persones que ho necessitin durant un breu període.
- 4 Treball de promoció social.
- 5 Treball de promoció laboral.

A continuació descrivim gràficament les actuacions i/o intervencions generals i específiques segons el perfil i situació de la població que s'atén al Servei.

2. ACTUACIONS GENERALS

Situacions Perfils	Risc social	Alt risc social	Desarrelament
Residents a Palma	Es prioritza la intervenció des dels distints programes per potenciar la recerca de feina i orientar cap a la prevenció de noves situacions de risc i, sobretot, cap a impedir que la persona desenvolupi aprenentatges en el subsistema de la marginalització. Es treballa en la seva inserció social i laboral, col·laborant estretament amb els serveis socials d'atenció social primària.	Mobilització i activació dels recursos personals que encara tingui l'usuari. Motivació perquè s'integrin en programes de promoció i d'inserció. És bàsic treballar, sobretot en aquells casos d'usuaris més joves i menys deteriorats, l'aspecte de la motivació i de la preparació perquè es puguin derivar, entre d'altres, als programes d'atenció a alcoholisme i toxicomànies, als programes comunitaris de promoció de la dona; i al de promoció social i laboral del propi Servei.	L'objectiu principal de la intervenció del Servei amb aquesta tipologia d'usuaris és la de garantir, per un període breu de temps, la prestació bàsica d'allotjament (també valorar les necessitats més urgents d'alimentació i vestit), així com treballar hàbits: salut, higiene, conducta, i la seva derivació als serveis més adients per atendre les seves problemàtiques.
No residents amb capacitat de feina i lligams.	Potenciar la recerca de feina. Mobilització i reforç dels recursos personals. Integració sociolaboral.	És molt important oferir-los suport de tipus social i laboral adaptat a les seves necessitats específiques, com a mesura preventiva per evitar la total cronificació dels processos de marginalització i dependència institucional.	
No residents sense capacitat de feina ni lligams		Reubicació en contextos més favorables (lloc d'origen, família)	Reubicació en contextos més favorables.

3. ACTUACIONS ESPECÍFIQUES

Intervenció amb persones amb problemàtica d'alcoholisme i/o ludopatia
El col·lectiu de persones amb problemàtica d'alcoholisme és el grup que des del SAPS requereix més intervenció.

La intervenció es planteja d'acord amb cada un dels següents casos:

- Alcohòlics que no reconeixen el problema. Els objectius anirien encaminats a crear consciència real del que implica la dependència i/o addicció a l'alcohol.
- Alcohòlics que reconeixen la problemàtica però no volen cap tipus de tractament. Els objectius es resumeixen en potenciar la consciència de la problemàtica, motivació cap a vies i/o alternatives de solució, disminució del consum i altres que fan referència a la salut.
- Alcohòlics que ho reconeixen i fan demanda o accepten tractament. L'objectiu és encaminar l'usuari cap a l'alternativa més idònia de trac-

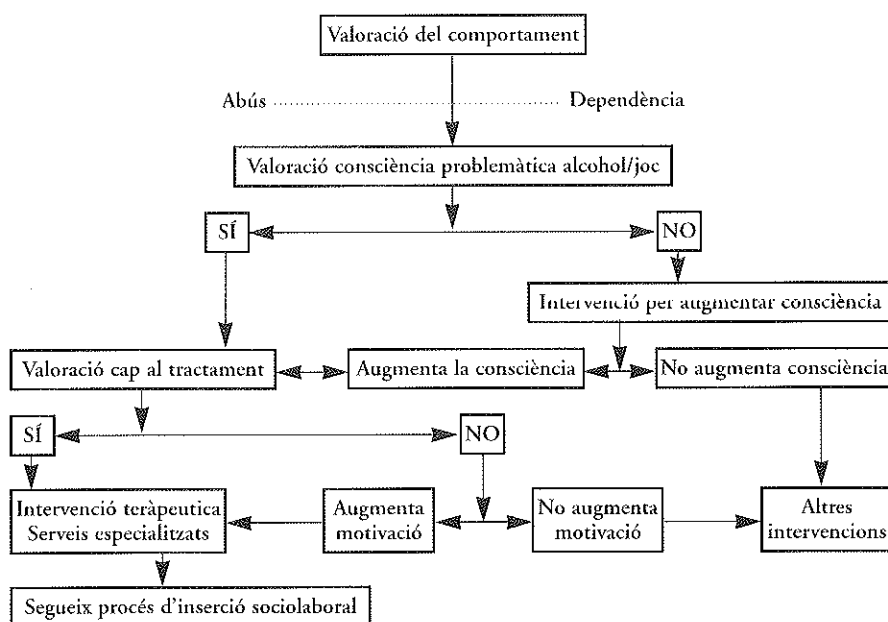
tament d'acord amb la seva situació. La intervenció del psicòleg amb les persones que presenten aquesta problemàtica i la coordinació amb Hospital de Nit ha facilitat la intervenció des del SAPS.

El col·lectiu de persones amb problemàtica de ludopatia ha anat augmentant considerablement. Cal destacar la interrelació alcohol/joc. L'abordatge duit a terme des del SAPS ens confirma:

- Usuaris amb problemàtica d'alcohol amb una conducta de joc vinculada al consum. Aquestes persones deixant la ingesta d'alcohol deixen de jugar.
- Jugadors patològics amb una ingesta excessiva d'alcohol. Es treballa l'acceptació de la seva problemàtica així com el risc de substituir l'alcohol pel joc.
- Alcohòlics rehabilitats amb una substitució de l'alcohol pel joc. Són persones que ja han adquirit dependència.
- Jugadors patològics. L'objectiu, en la majoria de casos i sempre que la persona accepti la seva problemàtica, és la derivació cap al Servei Municipal de Drogues (SMD).

Des del servei s'ha intentat orientar l'usuari cap a vies i/o alternatives de solució. No obstant, cal ressenyar que a nivell públic no hi ha cap institució i/o organisme que treballi aquesta patologia com a tal i només en els casos que va associada a la problemàtica d'alcoholisme el SMD pot intervenir. En el primer cas l'usuari ha d'esperar a tenir una situació econòmica mínimament estable per poder finançar-se un tractament d'iniciativa privada.

PROCÉS D'INTERVENCIÓ AMB PERSONES AMB PROBLEMÀTICA D'ALCOHOLISME I/O LUDOPATIA

Intervenció amb persones amb problemàtica psíquica

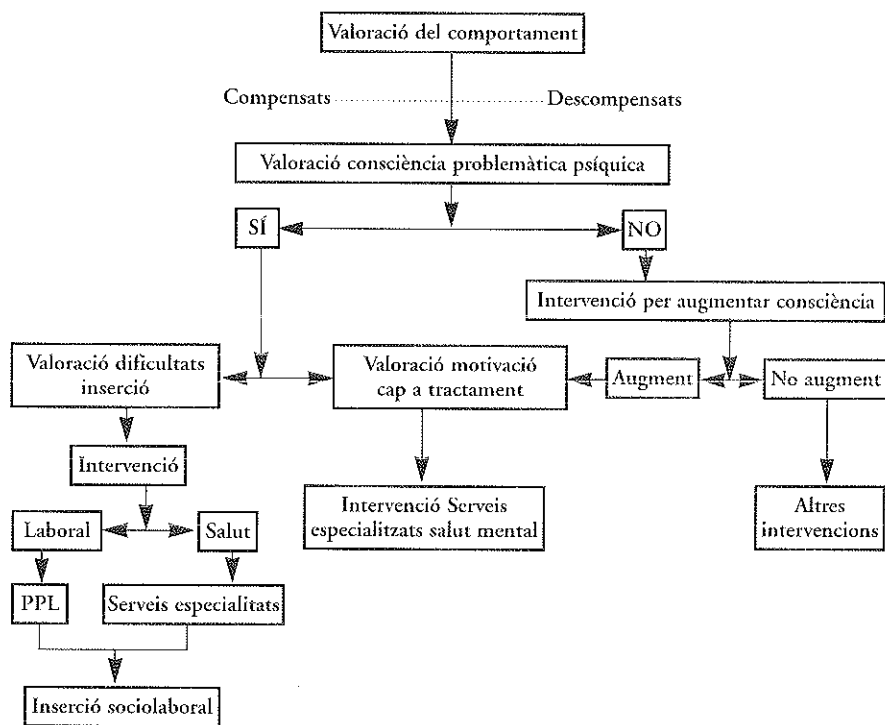
- Usuaris que necessiten suport psicològic. Per la manca d'habilitats específiques per afrontar les situacions de dificultat en les que es troben, es fa una valoració de la situació de la persona acollida plantejant una intervenció breu i puntual orientada al suport.

Cal destacar que l'entorn social no respon a les seves necessitats i no li permet desenvolupar les seves capacitats. En aquest procés l'usuari va desenvolupant en ell una percepció negativa de la societat i d'ell mateix que el porta a un sentiment de frustració i de desvaloració personal.

És en aquest aspecte on el psicòleg, per la seva dedicació horària, no pot atendre les demandes reals que es reben en aquest servei.

- Usuaris amb problemes psicològics i la derivació a serveis especialitzats. És en aquest aspecte on ens trobam amb més dificultats d'abordatge des del SAPS per les característiques del Servei, horari, temps d'estada dels usuaris, limitació horària del psicòleg i la saturació amb què ens trobam en les unitats de salut mental d'atenció primària.

PROCÉS D'INTERVENCIÓ AMB PERSONES AMB PROBLEMÀTICA PSÍQUICA

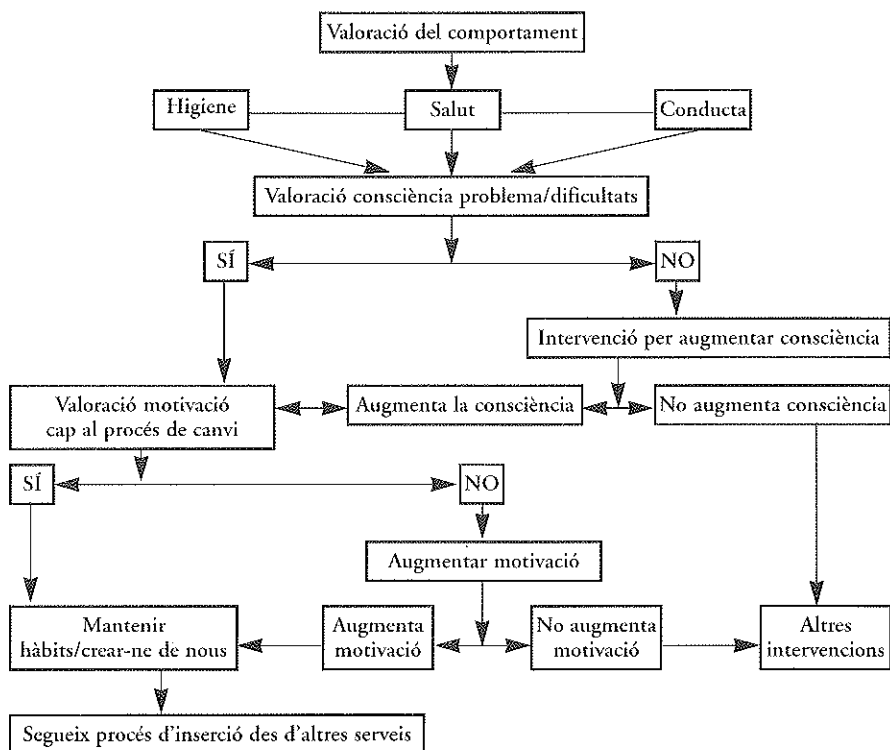
Intervenció amb persones amb problemàtica social cronicada

És un col·lectiu mancat d'habitatge, de recursos econòmics i de suport familiar que els obliga a recórrer als serveis que puguin oferir-los prestacions bàsiques d'allotjament i alimentació. Molts d'ells han perdut els hàbits d'higiene, tenen antecedents psiquiàtrics i dependència de l'alcohol.

Les intervencions van dirigides a mantenir els hàbits i a motivar-los per a la recuperació dels que han perdut.

La immediatesa, la desmotivació, la seva constant mobilitat i les resistències per acceptar les normes dels serveis, dificulta la intervenció amb aquest col·lectiu.

PROCÉS D'INTERVENCIÓ AMB PERSONES AMB PROBLEMÀTICA SOCIAL CRONIFICADA

Intervenció amb persones amb problemàtica laboral

En aquest col·lectiu hi trobam diverses tipologies:

- Persones amb una problemàtica exclusivament laboral que són derivades al Programa de Promoció Laboral (PPL) des d'on es treballarà la recerca de feina per part del tècnic laboral.
- Amb persones amb altres sociopaties afegides que no impedeixen la consecució de l'objectiu laboral, la responsabilitat recau sobre el PPL i el Programa de Promoció Social (PPS), i també la complementació i el suport del psicòleg en aquests casos.
- Persones amb altres sociopaties afegides que impedeixen la consecució a curt termini però són ateses des del PPL per informació i assessorament. Els objectius específics que es treballen des del programa són:
 - informar i assessorar del mercat laboral, serveis i recursos laborals de Palma;
 - ajudar la persona a definir les seves possibilitats i limitacions;
 - fomentar l'autonomia per a la inserció laboral;
 - informar de tècniques per a la recerca d'ocupació;
 - ajudar la persona a organitzar-se per a la recerca d'ocupació i l'adquisició de coneixements que li permetin incorporar-se al món laboral.

PROCÉS D'INTERVENCIÓ AMB PERSONES AMB PROBLEMÀTICA LABORAL

